

Κεφ 2

Μορφές κοινωνικών με κριτήριο τα μέσα παραγωγής.

2.1.2 Βιομηχανική κοινωνία

- Η οικονομική ανάπτυξη στηρίζεται στις μηχανές - ενέργεια (Γαιάνθρακα)
- οι ιδιοκτήτες των μέσων παραγωγής.
(Βιομήχανοι - Έμποροι - Γαιοκτήμονες - Τραπεζίτες - Εφοπλιστές)
έχουν οικονομική και πολιτική δύναμη
- Τεχνολογικές μεταβολές - Ατμοηλεκτρική Ενέργεια.
(Προϊόντα - Συγκοινωνίες - Οικοδομή)
- Αστικοποίηση - Τριτογενής Τομέας (Εμπόριο - Τράπεζες)
Αύξηση της προσδοκώμενης ζωής. Αριθμός θανάτων δια συγκεκριμένο έτος $\neq$ Μέσος όρος επιβίωσης + εισοδημάτων + ζήτησης + τιμών + τιμές (πληθωρισμός).
- Εκβιομηχάνιση της γεωργίας.
- Απρόσωπες σχέσεις στις μεγαλουπόλεις.

2.1.3 Μεταβιομηχανική Κοινωνία. Θετικά Χαρακτηριστικά.

- Η ραγδαία ανάπτυξη των επιστημών και της τεχνολογίας.
- Η Τεχνολογία αξιοποιεί τις γνώσεις για την επίλυση καθημερινών προβλημάτων.
- Η εφαρμογή της τεχνολογίας στην παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών.
- Η τεχνολογία γίνεται αντικείμενο χρήσης από πολλούς ανθρώπους.
- Περιορισμός του χρόνου εφεύρεσης.
- Μειώνεται ο χρόνος για την κάλυψη αποστάσεων στο χώρο.
- Μείωση του χρόνου επικοινωνίας. Κοινωνικά δίκτυα.
- Οι εφαρμογές της τεχνολογίας στις οικιακές συσκευές για ποιότητα ζωής.
- Υπέρμετρη ανάπτυξη του τριτογενή τομέα. - Εμπόριο.
- Αυτοματοποίηση στην οργάνωση και κατεύθυνση της παραγωγής (ρομπότ στις αυτοκινητοβιομηχανίες).
- Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Αύξηση της παραγωγής προϊόντων.

2.14 Κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης. (ΤΠΕ)

Θετικά χαρακτηριστικά

- Η πληροφορία και η γνώση οδηγούν στην οικονομική ανάπτυξη.
- Οι τεχνοκράτες έχουν οικονομική δύναμη όμοια με τους βιομηχάνους.
- Η μηχανή αντικαθιστά τις χειρονακτικές εργασίες.
- Καινοτομίες στα προϊόντα της επιχείρησης.
- Οργάνωση και διαχείριση πληροφοριών - Ηλεκτρονικά αρχεία.
- Ηλεκτρονική διακυβέρνηση του κράτους (εφορίες).
- Παροχή υπηρεσιών υγείας (εξ' αποστάσεως ιατρική).
- online εκπαίδευση (ανοιχτό Πανεπιστήμιο).
- Ηλεκτρονικό εμπόριο.
- Ύπαρξη κυβερνοχώρου/πραγματικός . Κοινωνικός χώρος.

Αρνητικά χαρακτηριστικά

- Η εισαγωγή της τεχνολογίας στην εργασία (ηλεκτρονικά αναλφάβητος).
 - Τεχνοφοβία για τα νέα μέσα παραγωγής προϊόντων, υπηρεσιών.
 - Τεχνολογική ανεργία.
 - Πρόσβαση στην ηλεκτρονική επικοινωνία με χρηματικό αντίτιμο. — Εκπαιδευτικό πρόβλημα
 - Καταστροφή της ποιότητας των κοινωνικών σχέσεων. Screen • έλεγχος της
to screen εξουσίας στους χρήστες του διαδικτύου.
 - Κατάργηση των προσωπικών δεδομένων για λόγους ασφαλείας.
- Αρνητικά χαρακτηριστικά μεταβιομηχανικής κοινωνίας.
- Περιβαλλοντική καταστροφή
 - Φτώχεια (απόλυτη - σχετική).
 - Οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες.
 - Τεχνολογική ανεργία.

* Αναθεώρηση των προτύπων - της εκπαίδευσης
διαχρον. Ελέγχουν τις γνώσεις Η/Υ στους μαθητές

Παρ 7.5. Κεφ 4, 10, 11

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Τί και πόσα προϊόντα θα παραχθούν

Πώς θα παραχθούν

Πώς θα διανεμηθούν

Πώς θα αναπτυχθεί η οικονομία

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Η κατανομή των πόρων

Η οικονομική ανάπτυξη

Η οικονομική σταθερότητα

(πόλεμος – εξεγέρσεις – φυσ. Καταστρ.)

Η διανομή του εισοδήματος

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΣΜΙΘ 1723-1790

1. Οικονομική Αρχή
2. Οικονομικό Κύκλωμα
3. Παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας
4. Οικονομικά συστήματα
5. Ανάγκες – αγαθά – εμπορεύματα
6. Παραγωγή – συντελεστές της παραγωγής
7. Κόστος παραγωγής
8. Αμοιβές των συντελεστών παραγωγής (γη, κτήριο, μηχανήματα, πρώτες ύλες, μισθοί, επιχειρηματικότητα).
9. Ζήτηση αγαθών
10. Προσφορά αγαθών
11. Ισορροπία τιμών
12. Εισόδημα
13. Μορφές αγοράς (μονοπώλιο, ολιγοπώλιο, ελεύθερη αγορά)
14. Νομικές μορφές επιχειρήσεων (ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ, Συνεταιριστική Σύμπραξη Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Οι παραγωγικές δυνατότητες της χώρας Ανθρώπινο δυναμικό – φυσικοί πόροι
2. Συγκριτικά πλεονεκτήματα Γεωργία – Τουρισμός – Ναυτιλία – Ενέργεια – Τρόφιμα – Φάρμακα
3. Κλάδοι παραγωγής Πρωτογενής – Δευτερογενής – Τριτογενής

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΕΪΝΣ 1883 – 1946

1. ΑΕΠ – ΑΕΔ – ΑΕ εισόδημα (κατά κεφαλήν εισόδημα)
2. Κατανάλωση – Αποταμίευση – Επένδυση
3. Χρήμα – Αγορά – Πώληση – Λειτουργ. Είδη – Νομισματική Πολιτική – ΕΚΤ – Τράπεζα Ελλάδος – Χρηματιστήριο.
4. Οικονομικές διακυμάνσεις (ανάπτυξη-κρίση- ύφεση)
5. Πληθωρισμός (+τιμών, - εισοδήματος)
6. Ανεργία
7. Δημοσιονομική πολιτική – οικονομικός ρόλος του κράτους – Κρατικός προϋπολογισμός

Έσοδα – Έξοδα

Φόροι – Επενδύσεις

Δάνεια – Μισθοί, συντάξεις, μεταβιβαστικές πληρωμές

8. Διεθνείς συναλλαγές, ισοζύγιο πληρωμών, διεθνές εμπόριο, εισαγωγές – εξαγωγές/ πλεονασματικό – ελλειμματικό
9. Ευρωπαϊκή Ένωση – Σύμφωνο οικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης
10. Δημόσιος Δανεισμός – Δημόσιο Χρέος

Παρ. 4.5

Οικονομικά Χαρακτη.

Κρατικός Προϋπολογισμός

1) Έξοδα = Εξοδα.

- Δημόσιο έλλειμμα
- Δημόσιο χρέος
- 2) Απασχόληση - Ανεργία
- 3) Διόγκωση του τριτογενούς τομέα
- 4) Μετανάστευση επιστημόνων
- 5) Ελλειμματικό ισοζύγιο Πληρωμ. Εισαγωγές - εξαγωγές
- 6) Τουριστικό - Ναυτιλιακό Ενέργεια δυνατότητα
- 7) Κρατικός παρεμβατισμός
- 8) Δασμούς στα εισαγόμενα
- 9) Τιμές ασφαλείας στα αγροτικά προϊόντα
- Επιδότησεις
- 10) Ανώτατες τιμές στα βιομηχανικά προϊόντα
- 11) Επιχορήγηση επενδύσεων
- 12) Επιδότηση επιτοκίου
- 13) Έλεγχος βασικών κλάδων της παραγωγής από το ξένο κεφάλαιο
- 14) Εισαγωγή της τεχνολογίας
- 15) Υψηλή φορολογία
- 16) Άνιση διανομή εισοδήματος
- 17) Φοροδιαφυγή
- Παραοικονομία 30%
- 18) Υπερδανεισμός
- Στόχος: Μετάβαση από την οικονομία της κατανάλωσης στην οικονομία της παραγωγής

Παρ. 2.2

Ελληνική κοινωνία

Γενικά χαρακτηριστικά

Αιτίες

- 1) Εξάρτηση και υποτέλεια από τις καπιταλιστικές χώρες
- 2) Περιορισμένη ανάπτυξη της βαριάς βιομηχανίας (Δευτερογενής τομέας)
- 3) Αστικοποίηση με διόγκωση του τριτογενούς τομέα (Δημόσιο - Ναυτιλία - Τουρισμός) - εξωστρέφια
- 4) Κυριαρχία της μικρής ιδιοκτησίας
- 5) Πελατειακές σχέσεις ανάμεσα στο κράτος και τους πολίτες
- 6) Αντιπαραγωγική και παρασιτική νοοτροπία λόγω έλλειψης αξιοκρατίας

Συνέπειες

- 1) Φοροδιαφυγή
- 2) Υποβάθμιση της πολιτικής σε σχέση με την οικονομική εξουσία (επιχειρηματίες - πολυεθνικές)
- 3) Υπολατρία - Σύγκρουση για τη διαδικασία και όχι για την ουσιαστική εφαρμογή του νόμου
- 4) Πολυνομία
- 5) Έλλειψη προγραμματισμού στις δράσεις του κράτους
- 6) Μετανάστευση
- 7) Πολιτική - οικονομική διαφθορά
- 8) Απάτες στο ηλεκτρονικό εμπόριο
- 9) Πτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός
- 10) Εγκληματικότητα
- 11) Έλλειψη ισότητας ευκαιριών
- 12) Πογεννητικότητα πληθυσμού

Παρ. 5.6

Πολιτικά Χαρακτηριστικά

- 1) Συγκεντρωτικό κράτος
- Αποκεντρωτικό στη Δυτική Ευρώπη
- 2) Αρνητικά στοιχεία της γραφειοκρατίας
- Χρόνος και χρήμα για την οργάνωση και εκτέλεση εργασίας
- Λύση: ηλεκτρονική διακυβέρνηση
- ΚΕΠ - Πρόγραμμα Διαύγεια
- 3) Παρεμβατικό κράτος: Το 50% του ΑΕΠ ανήκει στο κράτος
- ΔΕΚΟ
- 4) Πελατειακές σχέσεις
- Κομματικοποίηση
- Έλλειψη αξιοκρατίας
- 4b) Εμπιστοσύνη στην κοινότητα - οικογένεια
- Δυσπιστία στις σχέσεις πολίτη - κράτους
- Το κράτος θεωρεί «υπήκοο» τον πολίτη
- 5) Έλλειψη ελευθερίας, υπευθυνότητας του ενεργού πολίτη
- Μη λειτουργία της κοινωνίας των πολιτών
- 6) Δημόσια διαβούλευση
- Διαφάνεια Ενεργειών
- Κώδικας διοικητικής διαδικασίας (πολίτης - κράτος)

ΣΧΕΔΙΟ

ΚΕΦ. 1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κοινωνιολογία. 1.1.

- Ποια η άποψη του Αριστοτέλη για την κοινωνία.
- Ποια η σχέση ανθρώπου και κοινωνικού περιβάλλοντος.
- Τί γνωρίζετε για τα χαρακτηριστικά της κοινωνίας.
- Η προσωπικότητα του ατόμου διαμορφώνεται από έμφυτους ή επίκτητους παράγοντες.
- Δικαιολογήστε την άποψη ότι το άτομο είναι δέκτης και πομπός μηνυμάτων στα πλαίσια της κοινωνίας.

Πολιτική επιστήμη. 1.2

- Τι σημαίνει ο όρος Πολιτεία – Πόλη σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, Θουκυδίδη, Περικλή.
- Ποιος ο στόχος της δημοκρατικής πολιτείας.
- Τί γνωρίζετε για τον ρόλο του πολίτη στην Αρχαία Πόλη Κράτος «όρκος του πολίτη».
- Ποια τα μειονεκτήματα των Πόλεων στην Αρχαία Ελλάδα.

Πολιτική οικονομία. 1.5

- Ποιοι θεσμοί ανήκουν στην πολιτική εξουσία. Και ποια σχέση της οικονομίας και της πολιτικής εξουσίας.
- Αναφέρατε τους δύο λόγους που η οικονομία κυριαρχεί επί της πολιτικής.
- Ποια η άποψη σας για την πλήρη κυριαρχία της πολιτικής εξουσίας στην οικονομία.
- Τί γνωρίζετε για τον αντιπραγματισμό στην αγροτική κοινωνία.
- Τί γνωρίζετε για την εχρήματη οικονομία ή οικονομία της πόλης.
- Τί είναι καταμερισμός εργασίας – ποιος οικονομικός θεσμός αναπτύχθηκε.
- Ποιο το νέο κέντρο της κοινωνικής ζωής στη μεταβιομηχανική κοινωνία.

ΚΕΦ. 2.1 ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

- Ποια τα χαρακτηριστικά των αγροτικών κοινωνιών.
- Ποια η ιστορική πορεία της αγροτικής κοινωνίας.
- Ποια η μορφή της αγροτικής κοινωνίας τον 19^{ον} αιώνα.
- Τί γνωρίζετε για την βιομηχανική γεωργία στις ανεπτυγμένες

2.1.2

- Τί γνωρίζετε για την εκβιομηχάνιση της παραγωγής.
- Διαφορά των βιοτεχνικών από τις βιομηχανικές μονάδες.
- Ποια τα χαρακτηριστικά στη δομή της βιομηχανικής κοινωνίας.

2.1.3

- Τι σημαίνει ο όρος επανάσταση.
- Ποια τα θετικά της μεταβιομηχανικής κοινωνίας.

2.1.4

- Διαφορές βιομηχανικής κοινωνίας από την ΤΠΕ.
- Θετικά των δύο κοινωνιών.
- Αρνητικά των δύο κοινωνιών.
- Χαρακτηριστικά Ελληνικής κοινωνίας και συνέπειες αυτών των χαρακτηριστικών.

ΚΕΦ. 4 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

4.1

- Ποιο το κύριο οικονομικό πρόβλημα.
- Τί είναι ανάγκη ποιες αποφάσεις λαμβάνουμε σε σχέση με τις ανάγκες.
- ποιες οι ιδιότητες των αναγκών και ποιοι παράγοντες αυξάνουν τις ανάγκες.
- Τί είναι τα αγαθά και ποια τα είδη τους.
- Γιατί οι σημερινές κοινωνίες ονομάζονται καταναλωτικές.
- Ποιος ο ρόλος της διαφήμισης για την ενίσχυση του καταναλωτικού προτύπου.

4.2

- Ποιοι είναι οι συντελεστές παραγωγής και ποια η ιστορική εξέλιξη.
- Ποιες αποφάσεις καλείτε να πάρει η επιχείρηση.
- Πώς προκύπτει το κόστος παραγωγής και το κέρδος ενός προϊόντος.
- Τί γνωρίζετε για το νόμο της ζήτησης και της προσφοράς.
- Πώς προκύπτει η ισορροπία των τιμών στα αγαθά και στις υπηρεσίες.

4.3

- Από που προέρχεται η ζήτηση των αγαθών και ποιος παράγει, προσφέρει αγαθά και υπηρεσίες.
- Τί σημαίνει ο όρος Νοικοκυριό και τι ο όρος οικογένεια.
- Πώς προκύπτει το εισόδημα του Νοικοκυριού και πόσα είδη εισοδήματος γνωρίζουμε.
- Ποιες αποφάσεις λαμβάνει το Νοικοκυριό και ποιοι παράγοντες το επηρεάζουν.
- Σχέση αναγκών και αγαθών στα πλαίσια του νοικοκυριού.
- Τί γνωρίζετε για τον οικογενειακό προϋπολογισμό.
- Ποιες οι αξίες για την ορθή διαχείριση προϋπολογισμού.

4.4

- Ποιες οι τρεις βασικές οικονομικές μονάδες στο οικονομικό σύστημα.
- Γιατί το κράτος θεωρείται η βασική μονάδα και ποιους τομείς περιλαμβάνει.
- Γιατί το κράτος θεωρείται ο σημαντικότερος παραγωγός αγαθών και υπηρεσιών.
- Τί γνωρίζετε για τις αγορές του κράτους από ιδιωτικές επιχειρήσεις.
- Τί γνωρίζετε για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις (ΔΕΚΟ).
- Ποιες οι προϋποθέσεις για την αποφασιστική επιρροή τους.
- Ποιος ο στόχος των Δημοσίων Επιχειρήσεων και κατ' επέκταση του κρατικού παρεμβατισμού.

4.5

- Τί γνωρίζετε για τα μοντέλα οικονομικής ανάπτυξης.
- Τί γνωρίζετε για την παρέμβαση του κράτους στους τομείς της Ελληνικής οικονομίας.
- Ποια τα διαρθρωτικά προβλήματα ή οι αιτίες των προβλημάτων στην ελληνική οικονομία.
- Ποιες οι συνέπειες αυτών των προβλημάτων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

10.1

- Τί είναι επιχείρηση και ποιοι παράγοντες συμβάλλουν στην λειτουργία της.
- Ποιες οι λειτουργίες της επιχείρησης.
- Μορφές επιχείρησης με κριτήριο τον παραγωγικό συντελεστή.
- Τί γνωρίζετε για τον παραγωγικό συντελεστή επιχειρηματικότητα.

10.2.1

- Τί σημαίνει εξωστρέφεια των επιχειρήσεων.
- Ποιοι παράγοντες συμβάλλουν στην εξωστρέφεια.
- Τί γνωρίζετε για την Ελληνική Πρωτοβουλία 2012.

10.2.2

- Τί περιέχει το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης.
- Ποιες οι προϋποθέσεις για την λειτουργία της επιχείρησης.
- Ποιο το μακροοικονομικό μέγεθος που δείχνει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

10.3

- Τί σημαίνει ο όρος καινοτομία για την επιχείρηση.
- Προϋποθέσεις καινοτομίας.
- Συνέπειες καινοτομίας – παράγοντες καινοτομίας της επιχείρησης.
- Ποιοι εσωτερικοί παράγοντες εμποδίζουν την καινοτομία.

10.4

- Τί σημαίνει εταιρική κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων.
- Τί γνωρίζετε για τον κώδικα δεοντολογίας και επιχειρηματικής ηθικής.
- Τί γνωρίζετε για τους Διεθνείς κανόνες του οικουμενικού συμφώνου ΟΗΕ.
- Τί σημαίνει η έννοια της εμπιστοσύνης επιχείρησης – κράτους – εργαζομένων.
- Τί γνωρίζετε για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό της επιχείρησης.

10.5.1

- Ποιος κλάδος του Αστικού Δικαίου καθορίζει την νομική μορφή των επιχειρήσεων.
- Νομικές μορφές επιχειρήσεων ομοιότητες και διαφορές.
- Κριτήριο διαχωρισμού των επιχειρήσεων κατά κλάδος παραγωγής.

10.6

- Ποια η σχέση του οικονομικού συστήματος με την ιδιοκτησία των επιχειρήσεων. Ιδιωτικές. Συλλογικές. Μεικτές. Κοινωνικές.
- ΚΑΛΟ
- Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

11.1

- Τί γνωρίζετε για τον αντιπραγματισμό.
- Τί είναι χρήμα και ποιες οι συνέπειες από την ύπαρξή του.
- Τί γνωρίζετε για το πέρασμα από την οικονομία του οίκου στην οικονομία της πόλης.

11.2

- Τί είναι χρήμα και ποιος το εκδίδει.
- Ποιες οι λειτουργίες του χρήματος.
- Ποιες οι ιδιότητες του χρήματος.
- Ποια τα είδη του χρήματος.

11.3

- Τί γνωρίζετε για τις εμπορικές τράπεζες.
- Ο ρόλος της κεντρικής τράπεζας.
- Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε. Τράπεζας.
- Ποιες οι οργανωτικές αρχές της ΟΝΕ (Ευρωσύστημα, 18 χώρες).

11.4

- Τί είναι αποταμίευση.
- Τί είναι δανεισμός.
- Πόσα είδη καταθέσεων γνωρίζετε.
- Πόσα είδη δανείων γνωρίζετε.

11.5

- Τί είναι μετοχή.
- Τί είναι χρηματιστήριο και ποια τα είδη του.
- Ποιος ο ρόλος των χρηματιστηριακών εταιρειών.
- Ποιες οι δύο κατηγορίες πολιτών που αγοράζουν και πωλούν στο χρηματιστήριο.
- Ποιες οι λειτουργίες του χρηματιστηρίου.
- Τί γνωρίζετε για την επιτροπή κεφαλαιαγοράς.

Τράπεζα θεμάτων exams_repo.cti.gr